

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 24.9.2020
COM(2020) 591 final

**MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET,
RÅDET, EUROPEISKA EKONOMISKA OCH SOCIALA KOMMITTÉN SAMT
REGIONKOMMITTÉN**

**om en
strategi för digitalisering av finanssektorn i EU**

1. Bakgrund

Finanssektorns framtid är digital: konsumenter och företag får allt mer tillgång till digitala finanstjänster, innovativa marknadsaktörer använder ny teknik och befintliga affärsmodeller förändras. Den digitala finanssektorn har hjälpt medborgare och företag att hantera den situation utan motstycke som orsakats av covid-19-pandemin. Genom identitetskontroller online har konsumenterna till exempel kunnat öppna konton och använda flera finansiella tjänster på distans. En allt större andel av betalningarna i butik är nu digitala och kontaktlösa, och näthandeln (e-handeln) har ökat avsevärt. Fintech-lösningar har bidragit till att bredda och påskynda tillgången till lån, inklusive lån som staten stöder med anledning av covid-19-krisen. Det har också blivit allt viktigare att se till att den digitala infrastrukturen är säker och tillförlitlig, eftersom allt fler människor får tillgång till finansiella tjänster online och de anställda inom finanssektorn själva arbetar på distans.

Om det fortfarande fanns några tvivel står det nu klart att den digitala finanssektorn har mycket att erbjuda och EU:s medborgare och företag står nu redo inför den.

I sin återhämtningsstrategi måste EU dra full nytta av detta för att bidra till att avhjälpa de sociala och ekonomiska skador som pandemin har orsakat.¹ Digital teknik kommer att vara avgörande för en nystart och modernisering av den europeiska ekonomin inom alla sektorer. EU ska möta framtiden som en global digital aktör. Samtidigt måste användare av finansiella tjänster skyddas mot de risker som ett ökat beroende av den digitala finanssektorn medför.

En viktig prioritering för kommissionen är att stödja den digitala omställningen i EU. Det fastställdes tidigare i år² och mer nyligen i samband med återhämtningsplanen³. EU:s finanssektor kan byggas på många innovativa projekt i medlemsstaterna och på EU:s ledande roll inom områden såsom digital betalningsteknik. Att utnyttja den digitala finanssektorn kommer att bidra till den övergripande digitala omvandlingen av vår ekonomi och vårt samhälle. Det skulle medföra betydande fördelar för både konsumenter och företag.

Mot bakgrund av de viktigaste trenderna inom digital innovation (avsnitt 2) fastställs i detta meddelande ett strategiskt mål för den digitala finanssektorn i EU (avsnitt 3) och dessutom fastställs fyra prioriteringar och relaterade åtgärder som vi avser att vidta för att konsumenter och företag ska kunna dra nytta av fördelarna med den digitala finanssektorn och samtidigt minska riskerna (avsnitt 4). Detta meddelande bygger på 2018 års handlingsplan för fintech⁴ och det arbete som de europeiska tillsynsmyndigheterna utför. I meddelandet tar man också hänsyn till svaren på vårt offentliga samråd och de utåtriktade evenemang om den digitala finanssektorn som genomfördes under första halvåret 2020⁵, rapporten om den digitala

¹Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén: EU vid ett vägskäl – bygga upp och bygga nytt för nästa generation, COM/2020/456 final, 27.5.2020

² Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén: Att forma EU:s digitala framtid, COM(2020) 67 final, 19.2.2020.

³Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén: EU vid ett vägskäl – bygga upp och bygga nytt för nästa generation, COM/2020/456 final.

⁴ Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén om handlingsplanen för fintech, COM(2018) 109 final, 8.3.2018.

⁵ https://ec.europa.eu/info/publications/digital-finance-outreach-2020_en

finanssektorn från Europaparlamentet⁶, rapporten från expertgruppen för regleringshinder för finansiell innovation⁷, rekommendationerna från högnivåforumet om kapitalmarknadsunionen⁸ samt en strategi för små och medelstora företag för ett hållbart och digitalt EU⁹.

Betaltjänster spelar en nyckelroll bland digitala finansiella tjänster eftersom de befinner sig i framkant när det gäller innovation och bidrar till att stödja den digitala ekonomin. Med digitala betalningslösningar kan privatpersoner och företag handla säkert och effektivt. De är outhärliga för betalning i affärer och e-handel, betalning av räkningar, återbetalning av lån eller hypotekslån, överföring av pengar samt utbetalning av löner eller pensioner. Det krävs därför särskilda politiska åtgärder som utvecklas i meddelandet ”En massbetalningsstrategi för EU”, som offentliggörs tillsammans med detta meddelande¹⁰.

2. Bakgrund: Trender för digital innovation

Ekonomins digitala omvandling har förändrat innovation och affärsmodeller, bland annat när det gäller finansiella tjänster.

Innovation sker alltmer digitalt, vilket medför att det blir lättare för företagen att växa.

I allt högre grad innebär innovation nya produkter, processer eller affärsmodeller som möjliggörs genom digital teknik. Genom att enbart ha haft en stödfunktion har it-system i kombination med lämplig programvara blivit en hörnsten i många företags affärsverksamhet. Detta beror på att digitaliseringen erbjuder många nya möjligheter, eftersom digitala nät och datatjänster i allmänhet underlättar stordriftsfördelar och gör det möjligt att tillhandahålla mer kvalitativa tjänster till en lägre kostnad.

Innovationscyklerna påskyndas, de blir öppnare och mer samarbetsinriktade. Digital teknik och digitala tillämpningar byggs i allt högre grad på ett modulärt sätt och kommunicerar med varandra via programmeringsgränssnitt (API). Tjänsterna kan därmed bättre anpassas till kundernas efterfrågan. De ger också fler möjligheter till experiment och samarbete mellan olika aktörer. Detta kan få en rad konsekvenser för hur finansiella tjänster tillhandahålls.

Data håller på att bli en viktig tillgång för innovation tillsammans med it-infrastruktur.

Data har blivit viktigare än någonsin för finansiella tjänster. Tillgången till digitala data gör

⁶ Rapport med rekommendationer till kommissionen om rättsakten om digitala finanser: framväxande risker med kryptotillgångar – utmaningar för reglering och tillsyn på området finansiella tjänster, institutioner och marknader (2020/2034(INL)),
[https://oeil.secure.europarl.europa.eu/oeil/popups/ficheprocedure.do?reference=2020/2034\(INL\)&l=en](https://oeil.secure.europarl.europa.eu/oeil/popups/ficheprocedure.do?reference=2020/2034(INL)&l=en)

⁷ Expertgruppen för regleringshinder för finansiell innovation (ROFIEG) inrättades av Europeiska kommissionen i juni 2018 och den 13 december 2019 offentliggjorde den sina rekommendationer om hur man upprättar en anpassad ram för att tillhandahålla teknikbaserade finansiella tjänster.
https://ec.europa.eu/info/publications/191113-report-expert-group-regulatory-obstacles-financial-innovation_en

⁸ https://ec.europa.eu/info/publications/cmu-high-level-forum_en

⁹ Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, Europeiska rådet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén om en SMF-strategi för ett hållbart och digitalt EU, COM(2020)203, 10.3.2020 https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/communication-sme-strategy-march-2020_en.pdf

¹⁰ Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, Europeiska rådet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén om en massbetalningsstrategi för EU, COM(2020)592.

det möjligt att mer exakt förutse framtida händelser och därmed att tillhandahålla skräddarsydda tjänster. Att analysera ett sammanslaget dataset ger mer insikter än att analysera varje dataset separat. De ekonomiska fördelarna med ett visst dataset är större när flera parter har samtidig tillgång till det. Det är dessutom nödvändigt att använda tillhörande teknik för att maximera datauppgifternas värde. It-infrastrukturen finns i allt högre grad i molnet, den erbjuder en hög grad av operativ flexibilitet och underlättar tillgången till avancerad databehandlingsteknik. Denna utveckling ger också upphov till viktiga nya frågor för att skydda konsumenterna och för att deras uppgifter ska användas ansvarsfullt.

Samtidigt håller innovation på att förändra marknadsstrukturerna. I EU finns många framgångsrika uppstartsföretag inom fintech. Etablerade företag håller på att i grunden se över sina affärsmodeller, ofta i samarbete med fintechbolag. Både stora (teknikjättar) och små teknikbolag är alltmer aktiva inom finansiella tjänster. Denna utveckling förändrar typen av risker för konsumenter, användare och finansiell stabilitet, och kan också ha en betydande inverkan på konkurrensen inom finansiella tjänster.

3. Vårt strategiska mål är att utnyttja den digitala finanssektorn till gagn för konsumenter och företag.

EU och dess finanssektor måste ta till sig dessa trender och alla de möjligheter som den digitala revolutionen erbjuder.

EU måste driva en digital finanssektor med starka europeiska marknadsaktörer i spetsen.

Vårt mål är att göra fördelarna med en digital finanssektor tillgängliga för europeiska konsumenter och företag.

EU bör främja en digital finanssektor baserad på europeiska värderingar och en sund riskreglering.

Våra samråd med berörda aktörer i hela EU har visat att det finns ett brett och starkt stöd för detta mål, av många olika skäl.

- Att anamma den digitala finanssektorn skulle frigöra innovation och skapa möjligheter att **utveckla bättre finansiella produkter för konsumenterna**, även för människor som för närvarande inte har tillgång till finansiella tjänster. **Det öppnar nya sätt att kanalisera finansiering till företag i EU**, särskilt till små och medelstora företag.
- Att främja en digital finanssektor skulle därför **stödja EU:s strategi för ekonomisk återhämtning och den bredare ekonomiska omvandlingen**. Det skulle öppna nya kanaler för att mobilisera finansiering till stöd för **EU:s gröna giv och nya industristrategi**.
- I takt med att den digitala finanssektorn blir allt mer gränsöverskridande har den också **potential att förbättra integrationen av finansmarknaderna i bankunionen**

och kapitalmarknadsunionen¹¹ och därigenom stärka EU:s ekonomiska och monetära union.

- Slutligen skulle en stark och dynamisk europeisk digital finanssektor **öka EU:s förmåga att behålla och stärka vårt öppna strategiska oberoende när det gäller finansiella tjänster** samt, i förlängningen, vår förmåga att reglera och övervaka det finansiella systemet för att skydda EU:s finansiella stabilitet och våra värden.

För att uppnå detta strategiska mål presenteras i nästa avsnitt fyra prioriteringar som kommer att utgöra en vägledning för våra åtgärder under återstoden av mandatperioden, och ett antal kompletterande åtgärder.

4. Fyra prioriteringar för den digitala omvandlingen av EU:s finanssektor

De tendenser och mål som anges ovan får stöd av den stora majoriteten av de svarande som deltog i det offentliga samråd som ligger till grund för denna strategi¹². I ljuset av dessa kommer fyra prioriteringar att utgöra vägledning för EU:s åtgärder för att främja den digitala omvandlingen fram till 2024.

Den första prioriteringen är att ta itu med fragmenteringen inom den digitala inre marknaden för finansiella tjänster, så att europeiska konsumenter kan få tillgång till gränsöverskridande tjänster och hjälpa EU:s finansföretag att skala upp sin digitala verksamhet (4.1). Många företag har bekräftat att det är mycket viktigt för dem att skala upp över gränserna, eftersom onlinetjänster är dyra att utveckla men billiga att reproducera och ofta kräver utbyggnad i stor skala. Med en större potentiell marknad över gränserna blir det lättare att anskaffa de medel som behövs för att utveckla sådana tjänster. Det ger konsumenterna verklig tillgång till gränsöverskridande tjänster. Företag som uppnår stordriftsfördelar kan också tillhandahålla sådana tjänster till lägre pris och högre kvalitet.

Den andra prioriteringen är att se till att EU:s regelverk underlättar digital innovation i konsumenternas intresse och för en effektiv marknad (4.2). Innovationer som bygger på eller utnyttjar teknik för distribuerade liggare eller artificiell intelligens (AI) kan förbättra finansiella tjänster för konsumenter och företag. I regelverket för finansiella tjänster bör man se till att de används på ett ansvarsfullt sätt, i linje med EU:s värderingar. Mer allmänt kan man säga att snabbare, öppnare och mer samarbetsinriktade innovationscykler kräver regelbunden granskning och anpassning till EU:s lagstiftning om finansiella tjänster och tillsynspraxis, för att se till att de stöder digital innovation samt förblir lämpliga och relevanta i föränderliga marknadsmiljöer.

Den tredje prioriteringen är att skapa ett gemensamt europeiskt dataområde för finans för att främja datadriven innovation, med utgångspunkt i EU-strategin för data, inbegripet förbättrad tillgång till data och datadelning inom finanssektorn (4.3).¹³ EU

¹¹ Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén: En kapitalmarknadsunion för näringslivet och allmänheten – ny handlingsplan (COM(2020)590).

¹² https://ec.europa.eu/info/consultations/finance-2020-digital-finance-strategy_en

¹³ Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, Europeiska rådet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén om en EU-strategi för data, COM(2020) 66 final, 19.2.2020.

har sett till att företag inklusive finansbolag offentliggör omfattande finansiell och icke-finansiell information om sin verksamhet och sina produkter. Det har också lett till att utbyte av uppgifter om betalkonton har införts i det reviderade betaltjänstdirektivet. Med ytterligare steg mot ökat informationsutbyte och öppenhet inom och mellan sektorer, i enlighet med dataskydds- och konkurrensreglerna, kommer finanssektorn att fullt ut kunna ta till sig datadriven innovation. Detta kommer att främja innovativa produkter för konsumenter och företag samt stödja bredare politiska mål, såsom upprättandet av en inre marknad för data. Det kommer också att bidra till att underlätta tillgången till data som behövs för att kanalisera finansiering till stöd för hållbara investeringar.

Den fjärde prioriteringen är att ta itu med nya utmaningar och risker i samband med den digitala omvandlingen (4.4). Finansiella tjänster migrerar till digitala miljöer med fragmenterade ekosystem, som omfattar sammanlänkade leverantörer av digitala tjänster som delvis faller utanför finansiell reglering och tillsyn. En digital finanssektor kan därför medföra att det blir svårare att i de befintliga regelverken och tillsynsramarna säkerställa finansiell stabilitet, säkerhet, marknadsintegritet och sund konkurrens samt skydda konsumenterna. För att den digitala finanssektorn ska ge bättre finansiella produkter för konsumenter och företag måste dessa risker åtgärdas. Kommissionen kommer därför att ägna särskild uppmärksamhet åt principen ”**samma tjänster, samma risk, samma regler**”, inte minst för att säkerställa lika villkor mellan befintliga finansinstitut och nya marknadsaktörer.

Inom dessa fyra prioriteringar kommer kommissionen att ägna särskild uppmärksamhet åt att **främja de nya möjligheter som den digitala finanssektorn erbjuder konsumenterna och att skydda konsumenterna när så är lämpligt**. Detta kommer framför allt att ske i enlighet med dataskyddsbestämmelserna, särskilt den allmänna dataskyddsförordningen¹⁴ (GDPR).

Kommissionen är också fast besluten att fortsätta det nära samarbetet med våra internationella partner, eftersom fördelarna med den digitala finanssektorn utnyttjas bäst om de används utifrån internationella principer och standarder.

4.1. Avskaffa fragmenteringen på den digitala inre marknaden

Strategin för en digital finanssektor är utformad för att bygga vidare på de möjligheter som den inre marknaden erbjuder samt för att erbjuda konsumenter och företag fördelarna med digitala finansiella tjänster. Med en välfungerande inre marknad för digitala finansiella tjänster förbättras tillgången till finansiella tjänster för konsumenter och icke-professionella investerare i EU genom mer innovativa och diversifierade bank-, investerings- och försäkringstjänster för alla.

- *Möjliggöra samverkande lösningar för digitala identiteter i hela EU*

Senast 2024 bör EU införa en sund rättslig ram för att kunna använda interoperabla lösningar för digitala identiteter, som medför att nya kunder snabbt och enkelt kan få tillgång till finansiella tjänster (”onboarding”). Denna ram bör baseras på mer

¹⁴Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning).

harmoniserade regler för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism samt på en reviderad ram om elektronisk identifiering och betrodda tjänster för elektroniska transaktioner (eIDA-förordningen)¹⁵. Efter att kunden gett sitt informerade samtycke bör därmed kunduppgifter kunna återanvändas, vilket bygger på full insyn i konsekvenserna av en sådan återanvändning.

Nedstängningen nyligen har visat att digitala finansiella tjänster som fungerar smidigt är mycket viktiga för konsumenter och företag som interagerar på distans. Man måste dock göra mycket mer innan de finansiella tjänsterna på distans kommer att fungera effektivt och smidigt. Detta måste fungera både i inhemska och gränsöverskridande sammanhang, i full överensstämmelse med kraven för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism. Det ska också underlätta efterlevnaden av andra lagstadgade krav på onboarding, till exempel för att bedöma en kunds lämplighet för vissa investeringsprodukter. Kommissionen kommer att göra det lättare för leverantörer av finansiella tjänster att säkerställa onboarding av kunderna på distans i hela EU. Det sker i tre steg.

För det första uppmanar kommissionen i dag Europeiska bankmyndigheten (EBA) att i nära samarbete med övriga europeiska tillsynsmyndigheter utarbeta riktlinjer senast tredje kvartalet 2021. Dessa syftar till att skapa större samstämmighet när det gäller de aspekter som rör den identifiering och kontroll som krävs för onboarding samt när det gäller hur och i vilken utsträckning leverantörer av finansiella tjänster måste förlita sig på förfaranden för åtgärder för kundkännedom som utförs av tredje part, inbegripet andra leverantörer av finansiella tjänster. Kommissionen kommer parallellt att samarbeta med Europeiska dataskyddsstyrelsen för att klargöra alla dataskyddsaspekter i samband med återanvändning av information om onboarding för andra ändamål (t.ex. onboarding med en annan leverantör, tillgång till andra tjänster än banktjänster).

För det andra kommer kommissionen att ytterligare definiera och harmonisera kraven på åtgärder för kundkännedom för att underlätta användningen av innovativ teknik och möjliggöra smidig gränsöverskridande drift, utan att behöva tillämpa olika förfaranden eller uppfylla ytterligare krav i varje medlemsstat. Det ska utgöra en del av de kommande lagstiftningsförslagen om en ny ram för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism. Det kommer därmed att bli lättare att identifiera kunder och kontrollera deras identifieringsinformation, samtidigt som man säkerställer full överensstämmelse med den riskbaserade metoden för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism. Detta kan till exempel ske genom att man anger vilka id-handlingar som behövs för att fastställa en persons identitet och genom att klargöra vilken teknik som kan användas för att kontrollera identiteten på distans. Kommissionens översyn av reglerna för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism kommer också att syfta till att föreslå följande:

- Förbättrad och förtydligad tillgång till data för att öka möjligheten för leverantörer av finansiella tjänster att autentisera kundens identitet.
- Genom tekniska standarder ytterligare specificera aspekter som rör detaljerade identifierings- och autentiseringsuppgifter för onboarding.

¹⁵ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 910/2014 om elektronisk identifiering och betrodda tjänster för elektroniska transaktioner på den inre marknaden och om upphävande av direktiv 1999/93/EG (EUT L 257, 28.8.2014, s. 73).

- Med hjälp av tekniska standarder ytterligare utveckla beroendet av tredje part för att uppfylla kraven på åtgärder för kundkännedom, inbegripet frågor som rör ansvar, öppenhet och etisk användning.

Dessa tekniska standarder skulle bygga på EBA:s riktlinjer som anges i första punkten.

Slutligen och som en del av den planerade översynen av eIDA-förordningen överväger kommissionen att förbättra dess effektivitet, utvidga dess tillämpning till den privata sektorn och främja betrodda digitala identiteter för alla européer. Översynen av förordningen kommer att ge ett framtidssäkert regelverk till stöd för ett EU-omfattande, enkelt, tillförlitligt och säkert system för hantering av identiteter inom det digitala området.

Med utgångspunkt i dessa åtgärder och inom ramen för arbetet med öppna finansiella tjänster (se avsnitt 4.3) avser kommissionen att göra det möjligt att integrera ytterligare faktorer så att digitala identiteter kan användas exempelvis för onboarding med ett annat finansinstitut. Detta kan till exempel omfatta faktorer som är kopplade till investerarnas lämplighet eller kundkreditprofil.

- *Underlätta utbyggnaden av digitala finansiella tjänster på hela den inre marknaden*

Senast 2024 bör principen om passförfarande och en enda kontaktpunkt tillämpas inom alla områden som har stor potential för den digitala finanssektorn. Företagen bör kunna förlita sig på ett nära samarbete mellan nationell tillsyn av innovationssamordnare inom ramen för det europeiska forumet för innovationssamordnare och en ny EU-plattform för den digitala finanssektorn.

En gammal princip på den inre marknaden är att konsumenter och företag ska ha verklig tillgång till gränsöverskridande tjänster som tillhandahålls av företag som är etablerade och övervakas i en annan medlemsstat i enlighet med gemensamt överenskomna regler ("passförfarande"). Eventuella kvarvarande hinder för gränsöverskridande tillhandahållande av sådana tjänster bör vara ytterst små för digitala tjänster. Många av dem som deltog i det offentliga samrådet framhöll dock att fintechbolag i EU ofta endast kan tillhandahålla tjänster inom sitt eget land eller begränsa tillgången till sina digitala plattformar till kunder som befinner sig i ett begränsat antal jurisdiktioner i EU. De främsta orsakerna till detta är att regelverken är olika från land till land, vilket medför oproportionerliga efterlevnadskostnader för operatörer som är verksamma i flera länder.

Kommissionen arbetar med ändringar i regelverket för att införa möjligheten till passförfaranden inom de nyckelområden som är relevanta för den digitala finanssektorn. I förordningen om gräsrotsfinansiering, som medlagstiftarna enades om i december 2019, kommer man att införa gemensamma regler och passförfaranden för olika typer av gräsrotsfinansieringstjänster, inklusive kreditförmedling. I kommissionens aktuella förslag om kryptotillgångar kommer man att föreslå gemensamma regler och passförfaranden för utgivare och tjänsteleverantörer av kryptotillgångar. Kommissionen kommer också att överväga passförfarandets relevans på andra områden, till exempel i samband med granskningen av tillsynsregleringen för utlåning från andra institut än banker, med vederbörlig hänsyn till konsumentskyddsbestämmelserna (se avsnitt 4.4 nedan). Kommissionen kommer också att undersöka möjliga sätt att möjliggöra certifiering av

tekniska lösningar som är utformade för att hjälpa företag att uppfylla sina lagstadgade skyldigheter (regtech¹⁶) och stödja gemensamma strategier på detta område, inbegripet driftskompatibilitet. Samtidigt kräver den praktiska tillämpningen av passförfaranden ett nära samarbete mellan tillsynsmyndigheter i hem- och värdland för att säkerställa att gemensamt överenskomna regler verkställs och tillämpas konsekvent. Kommissionen uppmanar de europeiska tillsynsmyndigheterna att fortsätta med och intensifiera sitt arbete för att främja samarbete och enhetlig tillsyn.

I massbetalningsstrategin anges också hur kommissionen avser att ta itu med ett antal specifika regleringsfrågor på betalningsområdet, såsom befintlig praxis där man vägrar ta emot utländska IBAN-kontonummer ("Iban-diskriminering").

Svaren på samrådet visar också att berörda parter fortsätter att fästa stor vikt vid det arbete som utförs avseende tillsynen av innovationssamordnare, såsom innovationsnav och regulatoriska sandlådor, även i ett gränsöverskridande sammanhang. Kommissionen kommer att samarbeta med de europeiska tillsynsmyndigheterna för att stärka det innovationsnätverk som tillhandahålls av det europeiska forumet för innovationsfrämjare (EFIF)¹⁷. Det kommer också att främja nationella innovationsfrämjare, t.ex. genom stödprogrammet för strukturreformer¹⁸. Kommissionen kommer särskilt att samarbeta med europeiska forumet för innovationssamordnare för att se till att den senast i mitten av 2021 erbjuder en förfaranderam för att inleda gränsöverskridande tester och andra mekanismer som underlättar företagens samverkan med tillsynsmyndigheter från olika medlemstater.

För att uppmuntra samarbete mellan privata och offentliga aktörer kommer kommissionen i samarbete med europeiska forumet för innovationssamordnare att inrätta en ny EU-plattform för den digitala finanssektorn. Den nya plattformen kommer att fungera som en kanal för fortlöpande interaktion online så att det nya ekosystemet för den digitala finanssektorn bygger på den positiva återkoppling som mottogs efter de utåtriktade evenemangen om den digitala finanssektorn. Den kommer också att erbjuda ett gränssnitt till det europeiska forumet för innovationssamordnare samt till nationella innovationssamordnare och nationella e-licensieringsförfaranden. Den skulle framöver kunna utvecklas till en bredare plattform för samarbete och ett dataområde som industrin eller tillsynsmyndigheterna skulle kunna använda för att testa innovation. Plattformen kommer att utformas så att den är berättigad till potentiell finansiering från programmet för ett digitalt Europa, som kommer att stödja inrättandet av samarbetsplattformar för integrering av digital teknik.

Tillsynen av den digitala finanssektorn kräver ökat samarbete mellan olika myndigheter. Europeiska forumet för innovationssamordnare kommer därför att inbegripa företrädare för exempelvis Europeiska dataskyddsstyrelsen (EDPB), kommissionens avdelningar som ansvarar för tillämpningen av konkurrensregler och relevanta nationella myndigheter utanför

¹⁶ Regtech: Regleringsteknik är en del av finanstekniken som är inriktad på teknik som kan underlätta uppfyllandet av lagstadgade krav på ett mer effektivt och ändamålsenligt sätt än tidigare

¹⁷ EFIF inrättades med anledning av europeiska tillsynsmyndigheternas gemensamma rapport om regulatoriska sandlådor och innovationsnav i januari 2019, i vilken man identifierade ett behov av åtgärder för att främja större samordning och samarbete mellan innovationsfrämjande aktörer för att stödja expansionen av finansteknik på hela den inre marknaden

¹⁸ Stödprogrammet för strukturreformer är ett EU-program som ger skräddarsytt stöd till alla EU-länder för deras institutionella, administrativa och tillväxtfrämjande reformer

finanssektorn. De kommer att delta i europeiska forumet för innovationssamordnares möten som observatörer för att diskutera utmaningarna med innovativa affärsmodeller som kombinerar finansiella och icke-finansiella tjänster.

Tillsynen av den digitala finanssektorn kräver betydande nya färdigheter. Kommissionen kommer att fortsätta att bidra till att förbättra tillsynsmyndigheternas tekniska kompetens, bland annat genom EU:s fintech-labb¹⁹. Kommissionen är också beredd att utforma riktade stödprogram tillsammans med nationella myndigheter. Detta kan till exempel ske genom stödprogrammet för strukturreformer²⁰.

Nyckelåtgärder

I ett bredare initiativ om bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism kommer kommissionen under 2021 att lägga fram ett förslag till harmonisering av reglerna om onboarding av kunder. Den kommer att bygga vidare på den kommande översynen av e-IDA-förordningen **för att genomföra en interoperabel gränsöverskridande ram för digitala identiteter.**

Kommissionen kommer att undersöka behovet av att införa **ytterligare harmoniserade system för licensierings- och passförfaranden, samarbeta med de europeiska tillsynsmyndigheterna för att stärka europeiska forumet för innovationssamordnare** och inrätta **en EU-plattform för den digitala finanssektorn** för att främja samarbete mellan privata och offentliga intressenter.

4.2. Anpassning av EU:s regelverk för att underlätta digital innovation

Syftet med strategin för den digitala finanssektorn är att se till att EU:s regelverk för finansiella tjänster är anpassat till den digitala tidsåldern. I detta ingår att möjliggöra användning av innovativ teknik och att se till att ramen är förenlig med aktuell bästa praxis för produktion och användning av programvara. Många av dem som deltog i det offentliga samrådet ansåg att EU-reglerna bör vara mer teknikneutrala och innovationsvänliga samt att de snabbare bör kunna anpassas till innovationer, samtidigt som man fortsätter att respektera alla regler som säkerställer att de fungerar säkert och att användarna skyddas.

- *Möjliggörande av EU:s marknader för kryptotillgångar och tokeniserade finansiella instrument*

Senast 2024 bör EU inrätta en övergripande ram som möjliggör användning av teknik för distribuerade liggare och kryptotillgångar inom finanssektorn. Den bör också ta upp de risker som är förknippade med denna teknik.

Kryptotillgångar och tillhörande blockkedjor kan ge betydande finansieringsmöjligheter: potentiellt billiga och snabba betalningar, särskilt för gränsöverskridande och internationella transaktioner, nya finansieringsmöjligheter för små och medelstora företag och effektivare

¹⁹EU:s fintech-labb inrättades inom ramen för 2018 års handlingsplan för fintech och samlar tjänsteleverantörer, finansinstitut och tillsynsmyndigheter som kan fördjupa sig i specifika tekniker eller tillämpningar.

²⁰Stödprogrammet för strukturreformer är ett EU-program som ger skräddarsytt stöd till alla EU-länder för deras institutionella, administrativa och tillväxtfrämjande reformer

kapitalmarknader. Kryptovalutor som kan användas för att betala en viss nytthet ("utility tokens") kan fungera som en drivkraft för decentraliserade blockkedjenätverk och kryptovalutor knutna till värdet på en eller flera underliggande tillgångar ("stablecoins") kan ligga till grund för betalningar från maskin till maskin inom rörlighets-, energi- och tillverkningssektorerna. De medför dock också risker och bör därför regleras och övervakas ordentligt.

Kommissionen lägger i dag fram ett lagstiftningsförslag²¹ som ska åtfölja denna strategi. Förslaget förtydligar tillämpningen av befintliga EU-regler på kryptotillgångar, inför ett pilotsystem för kryptotillgångar som omfattas av dessa regler och inför en ny rättslig EU-ram för de kryptotillgångar som inte omfattas av dessa regler, baserat på en taxonomi av definitioner för olika typer av kryptotillgångar. Det sistnämnda inbegriper utility tokens och särskilda regler för att reglera de särskilda risker för finansiell stabilitet och monetär suveränitet som är kopplade till kryptovalutor knutna till värdet på en eller flera underliggande tillgångar ("asset-referenced tokens", som också kallas "stablecoins") som används för betalningsändamål. Ytterligare vägledning för att tolka tillämpningen av befintliga regler kommer att tydliggöra lagstiftningen och finanssektorn kommer att kunna dra nytta av effektivitetsvinster genom ökad användning av teknik för distribuerade liggare på kapitalmarknaderna, samtidigt som man fortsätter att respektera skydds- och säkerhetsreglerna och upprätthålla ett högt användarskydd.

Parallellt med detta och mot bakgrund av Baselkommitténs pågående arbete kommer kommissionen att överväga om tillsynskraven för kryptotillgångar som innehas av finansiella företag behöver uppdateras. Kommissionen kommer även att undersöka hur teknik för distribuerade liggare kan utnyttjas för att förbättra små och medelstora företags kapitalanskaffning.

Digital teknik ger dessutom centralbankerna möjlighet att utveckla sina digitala valutor som ett digitalt alternativ till kontanter, och kan agera som katalysator för fortsatt innovation inom betalningar, finans och handel. Såsom anges i strategin för massbetalningar stöder kommissionen centralbankernas och i synnerhet ECB:s arbete med att överväga att ge ut en digital centralbanksvaluta som är tillgänglig för allmänheten, samtidigt som man värnar om eurokontanternas status som lagligt betalningsmedel.

För att främja utvecklingen av och investeringarna i teknik för distribuerade liggare med låga eller inga utsläpp och sakernas internet, kommer kommissionen, i samarbete med plattformen för hållbar finansiering, att arbeta för att integrera dessa sektorer i taxonomin för hållbar finansiering före utgången av 2021.

- *Främja samarbete och användning av molntjänstinфраstruktur*

Molntjänster gör det mycket lättare att snabbt och flexibelt utöka verksamheten och gå över till en modulär it-infrastruktur som främjar samarbete och passar ihop med molnfödda digitala applikationer. För att underlätta detta och se till att EU:s banker och finansiella

²¹Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om marknader för kryptotillgångar och om ändring av direktiv (EU) 2019/1937, COM(2020)593 och förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ett pilotprojekt för marknadsinfrastrukturer som bygger på teknik för distribuerade liggare, COM(2020)594

tjänster kan dra nytta av de fördelar som användningen av molntjänster erbjuder i en mycket säker kundinriktad miljö föreslår kommissionen i dag en tillsynsram för kritiska tredjepartsleverantörer av IKT till finanssektorn²², t.ex. leverantörer av molntjänster. Mot bakgrund av en starkt koncentrerad marknad föreslog kommissionen i EU:s datastrategi att man skulle lansera en europeisk marknad för molntjänster som integrerar hela spektrumet av molnutbud senast i slutet av 2022. Marknadsplatsen kommer att underlätta tillgången till alternativa molntjänstleverantörer, även inom finanssektorn.

Kommissionen kommer även att stödja samarbetet genom att ta ännu ett steg närmare verksamhetsbaserad reglering (se avsnitt 4.4). Andra policyåtgärder för molntjänster som syftar till att öka konkurrensen och marknadsflödet, med utgångspunkt i redan tillgängliga uppförandekoder för självreglering som utvecklats av branschen när det gäller byte av molntjänstleverantörer och dataportering, förväntas främja molnanvändning inom finanssektorn. Kommissionen har bitt Europeiska unionens cybersäkerhetsbyrå (Enisa) att utarbeta ett system för cybersäkerhetscertifiering av molntjänster i enlighet med cybersäkerhetsakten, vilket kommer att stödja förtroendet för molnanvändning hos finansiella tjänster och tillsynsmyndigheter. Ytterligare insatser kan omfatta åtgärder för att underlätta övergången till en modulär it-arkitektur och möjliggöra samarbete med andra aktörer. Sådana förhållanden kan även främjas inom ramen för EU:s plattform för den digitala finanssektorn (se avsnitt 4.1 ovan), som sammanför etablerade företag och nya marknadsaktörer.

- *Främja investeringar i programvara genom anpassning av tillsynsreglerna för immateriella tillgångar*

Den digitala omställningen kräver stora investeringar i programvara från finansindustrins sida. För närvarande skiljer sig tillsynsbehandlingen av programvaruinvesteringar åt mellan jurisdiktionerna, och banker inom EU omfattas av strängare kapitalkrav än banker inom andra jurisdiktioner. För att underlätta omställningen till en mer digitaliserad banksektor har kommissionen för avsikt att inom kort anta de tekniska standarder för tillsyn som för närvarande utarbetas av EBA.

- *Främja användningen av AI-verktyg*

Senast 2024 har kommissionen, i samarbete med de europeiska tillsynsmyndigheterna, för avsikt att skapa klarhet kring de tillsynsmässiga förväntningarna på hur lagstiftningsramen för finansiella tjänster ska tillämpas på applikationer för artificiell intelligens (AI).

Den mest lovande aspekten av de senaste AI-verktygen är att prognoserna blir mycket mer tillgängliga. Detta kan hjälpa företagen att spara in på kostnaderna. Prognostekniken blir även alltmer mer exakt och tillförlitlig över tid, vilket innebär att den kan leda till mer produktiva affärsmodeller och nya konkurrensmöjligheter. På konsumentsidan kan AI-applikationer hjälpa företagen att tillhandahålla bättre och mer skräddarsydda tjänster till lägre kostnader.

²² Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om digital operativ motståndskraft för finanssektorn och om ändring av förordningarna (EG) nr 1060/2009, (EU) nr 648/2012, (EU) nr 600/2014 och (EU) nr 909/2014, COM(2020)595

AI kan även bidra till att människor som tidigare inte har kunnat använda finansiella tjänster får tillgång till sådana tjänster.

I vitboken om artificiell intelligens förklarar kommissionen att den kommer att främja användningen av AI genom att lägga fram förslag om stora investeringar på EU-nivå och ett nytt regelverk för artificiell intelligens baserat på våra grundläggande europeiska värden.

Det stora flertalet av deltagarna i det offentliga samrådet ansåg att EU:s finanssektor behöver vägledning på EU-nivå om användning av AI-applikationer inom ramen för finansiella tjänster och om deras tillsynsbehandling. Finansbranschen har påpekat att det saknas rättslig klarhet om EU-reglernas effekter i detta sammanhang. Kunder framhöll bristen på förståelse för och insyn i hur ett visst resultat uppnås. De är oroliga för systematiska fel och utnyttjande av profilering och tror att det kan bli svårt att bestrida AI-baserade resultat. Tillsynsmyndigheterna lyfte fram bristen på sakkunskap och klarhet kring hur specifika EU-regler ska tillämpas (t.ex. när det gäller förklaringar av AI-modeller).

Med anledning av dessa synpunkter kommer kommissionen att uppmana de europeiska tillsynsmyndigheterna och ECB att överväga att ta fram vägledning om tillsyn och kontroll av AI-applikationer inom finansbranschen. Vägledningen bör överensstämja med det kommande förslaget om en ny tillsynsram för AI som planeras till 2021. De europeiska tillsynsmyndigheterna kommer även att bygga vidare på det arbete som de nyligen har inlett på detta område, bland annat rådgivning från expertgruppen om digital etik som har inrättats av Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten. De europeiska tillsynsmyndigheterna bör säkerställa klarhet kring tillsynsförväntningar och riskbegränsning, så att AI-baserade lösningar kan användas på ett säkert, sunt och etiskt sätt inom EU:s finanssektor. När det gäller mer allmänna utmaningar i samband med användningen av AI-verktyg i enlighet med den allmänna dataskyddsförordningen²³, eller riskerna för hemlig samverkan genom AI-verktyg för prisjustering, kommer dessa att ge underlag för uppföljningsprocessen till kommissionens vitbok om AI.

- *Garanterar en framtidssäkrad lagstiftningsram*

Kommissionen kommer genom regelbundna översyner av lagstiftningen och tolkningsvägledning att säkerställa att EU:s regelverk för finansiella tjänster varken föreskriver eller förhindrar användningen av en viss teknik, samtidigt som regleringsmålen uppnås.

Rättslig osäkerhet hämmar innovationerna inom finanssektorn och kan även skada konsumenter och investerare. Förutom de nyckelfrågor som tas upp i denna strategi kommer kommissionen vid behov även att integrera aspekter som rör den digitala finanssektorn i alla kommande översyner av lagstiftningen.

Allteftersom den digitala innovationen fortsätter kommer nya regleringsfrågor säkerligen att uppstå. Kommissionen kommer med jämna mellanrum att anordna utåtriktade evenemang om den digitala finanssektorn för att fånga in nya och framväxande frågor. Utifrån detta kommer den att tillhandahålla vägledning om tolkningen av EU:s regelverk i form av regelbundna

²³Samrådet belyste många frågor där en effektiv användning av AI-verktyg skulle kunna hindras av principerna i den allmänna dataskyddsförordningen, t.ex. anonymitet, rätten att bli bortglömd, rättigheter i samband med automatiserat beslutsfattande, uppgiftsminimering och ändamålsbegränsning.

tolkningsmeddelanden. Det första tolkningsmeddelandet, som ska utfärdas under 2021, kommer att klargöra hur kryptotillgångar ska behandlas och komplettera kommissionens lagstiftningsförslag.

Nyckelåtgärder

Kommissionen föreslår i dag **en ny EU-lagstiftningsram för kryptotillgångar**, inbegripet kryptovalutor knutna till värdet på en eller flera underliggande tillgångar ("asset-referenced tokens", som också kallas stablecoins) och kryptovalutor som kan användas för att betala för en viss nytthet ("utility tokens").

Kommissionen kommer att utföra regelbundna översyner för att se till att eventuella materiella regleringshinder för innovation som härrör från lagstiftningen om finansiella tjänster undanröjs. Den kommer regelbundet att tillhandahålla **tolkningsvägledning om hur den befintliga lagstiftningen om finansiella tjänster ska tillämpas på nya tekniker**.

4.3. Främja datadriven innovation inom finanssektorn genom inrättande av ett gemensamt dataområde för finans

I sin nya EU-strategi för data²⁴ betonade kommissionen behovet av bättre tillgång till data och datadelning inom EU, vilket skapar bredare tillgång till offentliga och privata data till nytta för människor, företag och det bredare allmänintresset. Som ett led i dessa insatser och i nära anslutning till verksamheterna inom andra sektorer har kommissionen för avsikt att inrätta ett gemensamt dataområde för finans genom ett antal mer specifika åtgärder som beskrivs i detta avsnitt. Kommissionens mål är att bidra till att integrera EU:s kapitalmarknader, kanalisera investeringar till hållbara verksamheter, stödja innovation och skapa effektivitetsvinster för konsumenter och företag. Kommissionen kommer i nära samarbete med de europeiska tillsynsmyndigheterna att inrätta en grupp med dataexperter som ska ge råd om de tekniska aspekterna av inrättandet av ett gemensamt dataområde för finans.

- *Underlätta digital tillgång i realtid till all lagstadgad finansiell information*

Senast 2024 bör all information som ska offentliggöras enligt EU:s lagstiftning om finansiella tjänster lämnas ut i standardiserade och maskinläsbara format. Som ett led i sin handlingsplan för en kapitalmarknadsunion kommer kommissionen att upprätta infrastruktur på EU-nivå för att underlätta tillgång till all information om kapitalmarknaderna som lämnas ut till allmänheten.

Finansinstituten måste för närvarande offentliggöra en stor mängd finansiell information. I ett digitalt sammanhang kommer kommissionen att se till att all obligatorisk information tillhandahålls i elektroniska och maskinläsbara format. När det gäller offentliggörande av information kommer kommissionen att se till att finansiell information som redan har offentliggjorts av företag via nationella register anses utgöra värdefulla dataset enligt direktivet om öppna data. Kommissionen kommer dessutom att föreslå ändringar av EU:s

²⁴ Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, Europeiska rådet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén om en EU-strategi för data, COM(2020) 66 final, 19.2.2020.

lagstiftning om finansiella tjänster så att det blir obligatoriskt att systematiskt offentliggöra information i maskinläsbara format. Först ut i raden blir förslaget om kryptotillgångar. Inom ramen för kapitalmarknadsunionen kommer kommissionen att stödja utvecklingen av en EU-infrastruktur och kompatibilitet för att underlätta tillgången till all offentligt tillgänglig information. Denna infrastruktur kommer att utformas så att den kan vara berättigad till potentiell finansiering från det nya programmet för ett digitalt Europa, som kommer att stödja utvecklingen av EU:s digitala kapacitet för att främja användningen av och tillgängligheten till ny teknik.

- *Främja innovativa it-verktyg för att underlätta rapportering och tillsyn*

Senast 2024 har EU som mål att skapa de nödvändiga förutsättningarna för att möjliggöra användning av innovativ teknik, däribland regtech-²⁵ och suptech-verktyg²⁶, för tillsynsrapportering från reglerade enheter och för myndighetstillsyn. EU bör även främja datadelning mellan tillsynsmyndigheterna. På grundval av resultaten från kontrollen av ändamålsenligheten i kraven på tillsynsrapportering²⁷ kommer kommissionen tillsammans med de europeiska tillsynsmyndigheterna att utarbeta en strategi för tillsynsuppgifter under 2021 för att bidra till att i) kraven på tillsynsrapportering (inbegripet definitioner, format och processer) är entydiga, anpassade, harmoniserade och lämpliga för automatiserad rapportering, ii) tillgängliga internationella standarder och identifieringskoder används fullt ut, inbegripet identifieringskoden för juridiska personer, och iii) tillsynsuppgifter rapporteras i maskinläsbara elektroniska format och är lätta att kombinera och behandla. Detta kommer att göra det lättare för myndigheterna att använda regtech- och suptech-verktygen för sina dataanalyser.

Kommissionen kommer även att se till att viktiga delar av EU-lagstiftningen finns tillgängliga för bearbetning av naturligt språk, att de är maskinläsbara och exekverbara, och mer generellt underlätta utformningen och genomförandet av rapporteringskraven. Den kommer även att främja användningen av moderna it-verktyg för informationsutbyte mellan myndigheter på nationell nivå och EU-nivå. Som ett första steg på området maskinläsbar och exekverbar rapportering har kommissionen inlett ett pilotprojekt för ett begränsat antal rapporteringskrav.

- *Främja datadelning mellan företag inom EU:s finanssektor och därutöver (öppna finansiella tjänster)*

Senast 2024 bör EU ha inrättat en ram för öppna finansiella tjänster enligt EU:s strategi för data, den kommande dataakten och rättsakten om digitala tjänster. Detta arbete kommer att samordnas med översynen av betaltjänstdirektivet.

Det andra betaltjänstdirektivet gjorde det möjligt för banker och tredjepartsleverantörer att skapa nya tjänster genom att dela och använda uppgifter som godkänts av konsumenterna

²⁵ Regtech: Regleringsteknik är en del av finanstekniken som är inriktad på teknik som kan underlätta uppfyllandet av lagstadgade krav på ett mer effektivt och ändamålsenligt sätt än tidigare

²⁶ Suptech: Tillsynsteknik är en underordnad teknik i fintech som använder innovativ teknik till stöd för tillsynen. Tillsynsteknik hjälper tillsynsmyndigheterna att digitalisera rapporterings- och regleringsprocesserna.

²⁷ https://ec.europa.eu/info/consultations/finance-2017-supervisory-reporting-requirements_en

(öppna finansiella tjänster). Kommissionen kommer att inleda översynen av betaltjänstdirektivet 2021, inbegripet en bedömning av direktivets tillämpningsområde.

Öppna finansiella tjänster kan leda till bättre finansiella produkter, bättre riktad rådgivning, förbättrad tillgång för konsumenterna och ökad effektivitet i transaktioner mellan företag. Om tjänsteleverantörerna får tillgång till mer kunduppgifter kan de dessutom erbjuda mer individanpassade tjänster som bättre passar varje kunds behov. Ett välavvägt regelverk för utbyte av uppgifter om finansiella produkter kommer att hjälpa finanssektorn att fullt ut ta till sig datadriven innovation, samtidigt som de registrerade skyddas, som måste ha full kontroll över sina uppgifter.

Kommissionen kommer därför att senast i mitten av 2022 lägga fram ett lagstiftningsförslag om en bredare ram för öppna finansiella tjänster. Den kommer att bygga vidare på det kommande initiativet om tillgång till data, inbegripet den kommande datalagen och lagen om digitala tjänster²⁸. Kommissionen håller redan på att se över sin konkurrenspolitik för att se till att den är anpassad till den digitala tidsåldern²⁹. I detta sammanhang kommer kommissionen även att fastställa huruvida sektorsspecifika åtgärder är nödvändiga för att säkerställa rättvis tillgång till plattformarna för alla leverantörer av finansiella tjänster. Såsom kommissionen tillkännager i sin massbetalningsstrategi kommer den att överväga initiativ på EU-nivå för att lösa de problem som betaltjänstleverantörer för närvarande möter när de försöker få åtkomst till de NFC-antennerna (near-field-communication) som finns på vissa mobila plattformar (t.ex. mobiltelefoner och läsplattor) för effektiva kontantlösa betalningar. Ramen för öppna finansiella tjänster kommer även att bygga på de initiativ för digitala identiteter som nämns ovan.

Nyckelåtgärder

Kommissionen kommer att ändra EU-lagstiftningen för att se till att offentliggjord information finns tillgänglig i standardiserade och maskinläsbara format, och kommer att upprätta en **EU-finansierad infrastruktur för offentliggörande av information**.

Kommissionen kommer att lägga fram en **strategi om tillsynsuppgifter 2021**.

Kommissionen kommer att lägga fram ett lagstiftningsförslag om en **ny ram för öppna finansiella tjänster** senast i mitten av 2022, med utgångspunkt i och i fullständig överensstämmelse med initiativ för bredare tillgång till data.

4.4. Hantera utmaningar och risker i samband med den digitala omställningen

²⁸ <https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12417-Digital-Services-Act-deepening-the-Internal-Market-and-clarifying-responsibilities-for-digital-services>

²⁹ Kommissionen håller för närvarande på att se över de regler som är tillämpliga på horisontella och vertikala avtal samt tillkännagivandet om definitionen av relevant marknad. I juni 2020 inledde dessutom kommissionen ett offentligt samråd för att bedöma om det kan krävas ett nytt konkurrensverktyg för att ta itu med strukturella konkurrensproblem som de nuvarande konkurrensreglerna inte kan avhjälpa så effektivt. Mer information om dessa översynsförfaranden finns på webbplatsen för generaldirektoratet för konkurrens: <https://ec.europa.eu/competition/consultations/open.html>

Den digitala omställningen av finanssektorn är inte helt problemfri, utan medför såväl utmaningar som risker, varav några är övergripande på grund av den digitala miljön i sig, medan andra är mer specifika för de olika politiska initiativ som stakas ut ovan.

- *Skydda den finansiella stabiliteten, skydda investerare och konsumenter på grundval av principen om ”samma tjänster, samma risk, samma regler”*

Senast 2024 bör EU:s reglering om tillsyn och uppförande anpassas för att vara framtidssäkrad för det nya finansiella ekosystemet, inbegripet traditionella reglerade finansinstitut och teknikleverantörer som erbjuder finansiella tjänster.

Både stora och små teknikföretag tar sig i allt högre grad in på marknaden för finansiella tjänster, antingen direkt eller indirekt. Många teknikleverantörer erbjuder nu betalningar och tillhörande tjänster, men deltagarna i kommissionens offentliga samråd förväntar sig att tillhandahållandet av andra finansiella tjänster online, såsom lån, försäkringar och kapitalförvaltning för konsumenter och företag, utvecklas ytterligare. Stora teknikföretag fungerar också ofta som mellanhänder genom att kombinera olika tjänster och produkter med tillhörande finansiella tjänster, såsom betalningar, finansiering eller försäkringar, och blir därmed marknadsplatser för finansiella tjänster. De kan snabbt skala upp de finansiella tjänsterna över sina stora användarbaser och radikalt förändra marknadsstrukturerna, vilket ibland kan inverka negativt på konkurrensen. Slutligen tillhandahåller stora teknikföretag också många av de digitala tekniklösningar som används för att tillhandahålla finansiella tjänster, däribland hårdvara, mjukvara och molnbaserade lösningar för finansbranschen.

Teknikföretagen kommer därför sannolikt att bli en integrerad del av det finansiella ekosystemet, och de flesta av deltagarna i det offentliga samrådet menar att riskerna kommer att öka till följd av detta. Det är viktigt att motverka alla dessa risker, inte bara de risker som påverkar kunderna (försäkringstagare, investerare och insättare), utan även mer generellt med tanke på den finansiella stabiliteten och konkurrensen på marknaderna för finansiella tjänster. Dessa frågor är viktiga, både när det gäller teknikföretagens tillhandahållande av och konsumenternas och företagens tillgång till finansiella tjänster, och eventuella spridningseffekter mellan de finansiella och icke-finansiella delarna av blandade grupper. I detta sammanhang bör reglering och tillsyn vara proportionerliga, bygga på principen om ”samma tjänster, samma risk, samma regler” och ägna särskild uppmärksamhet åt riskerna med betydande operatörer.

Tekniken bidrar dessutom till att bryta tidigare integrerade värdekedjor för en viss finansiell tjänst. De flesta finansiella tjänster har traditionellt erbjudits av en enda leverantör, men den digitala teknikern har gjort det möjligt för företagen att specialisera sig på en viss gren i värdekedjan. Detta ökar konkurrensen och kan förbättra effektiviteten. Samtidigt blir dock värdekedjorna mer komplexa, vilket gör det svårare för tillsynsmyndigheterna att få en översikt av riskerna i värdekedjan, särskilt om de berörda enheterna omfattas av olika reglerings- och tillsynsramar.

Kommissionen kommer vid behov att anpassa EU:s befintliga regelverk om uppförande och tillsyn för att fortsätta att skydda den finansiella stabiliteten och skydda kunderna i enlighet med principen om ”samma tjänster, samma risk, samma regler”. Kommissionen kommer i förekommande fall att samarbeta med ECB, de nationella centralbankerna och de behöriga myndigheterna i denna process.

För det första kommer kommissionen enligt massbetalningsstrategin att se över betaltjänstdirektivet och direktivet om elektroniska pengar.

För det andra kommer den att överväga lösningar för att säkerställa en omfattande tillsyn över de mer fragmenterade värdekedjorna och de nya leverantörerna av finansiella tjänster. En möjlighet, som anges i förslaget om kryptotillgångar som läggs fram samtidigt med denna strategi, är att inrätta ett tillsynskollegium för ekosystemet för en viss finansiell tjänstvärdekedja. Detta skulle förbättra samarbetet, samtidigt som man ser till att inga risker glöms bort.

För det tredje kommer kommissionen att undersöka lösningar för att se till att tillsynsramen är tillräckligt bred för att fånga upp risker som uppstår i samband med plattformarnas och teknikföretagens tillhandahållande av finansiella tjänster samt från tekno-finansiella konglomerat och grupper. I detta syfte kommer den att undersöka om bestämmelserna om grupp-tillsyn i EU:s lagstiftning om finansiella tjänster, till exempel direktivet om finansiella konglomerat, har ett tillräckligt brett och flexibelt institutionellt tillämpningsområde för att kunna anpassas till den ständigt föränderliga finansmarknadsstrukturen, oavsett gruppens bolagsstruktur och huvudsakliga verksamheter. Den extra tillsyn över grupp-risker som föreskrivs i direktivet om finansiella konglomerat kan även vara en lösning för att förstärka samarbetet mellan de sektorsvisa tillsynsmyndigheterna för att skapa en allmän översikt av de paket med finansiella tjänster som erbjuds av olika leverantörer.

För det fjärde överväger kommissionen behovet av lagstiftningsförslag för att hantera tänkbara risker till följd av potentiellt storskaliga utlåningstransaktioner som genomförs av företag utanför banksektorn, vilka kan medföra både mikro- och makrotillsynsrisiker.

För att förbereda dessa åtgärder begär kommissionen råd från de europeiska tillsynsmyndigheterna om hur man ska hantera frågor som rör ”samma tjänster, samma risk, samma regler”, mer fragmenterade värdekedjor, omfånget av tillsynsområdet och tillsynsriskerna i samband med utlåning från andra institut än banker, och kommer att fatta beslut om nödvändiga lagändringar senast i mitten av 2022.

- *Skydda konsumenter och allmänintresset*

EU måste integrera målet att ständigt stärka konsumenternas ställning och skydda konsumenterna i alla åtgärder som vidtas för att genomföra denna strategi för att se till att konsumenterna kan dra nytta av en bredare tillgång till innovativa produkter och tjänster under säkra förhållanden. Skyddet av allmänintresset mot riskerna i samband med penningtvätt, terrorismfinansiering och andra otillbörliga metoder, inbegripet skatteflykt, bör stärkas parallellt med detta.

I den digitala världen har konsumenter och investerare tillgång till ett större utbud av finansiella tjänster och därmed till billigare och mer innovativa tjänster. Med kompatibla digitala identiteter blir det enklare att få tillgång till dessa produkter på distans och över gränserna. Samtidigt rådde det ett brett samförstånd mellan de som deltog i det offentliga samrådet att riskerna för konsumenterna kommer att öka när teknikföretagen vinner marknadsandelar i finansiella tjänster, vilket kan leda till oönskade konsekvenser eftersom konkurrensen kan minska.

Kommissionen kommer att integrera målet att underlätta konsumenternas tillgång till finansiella tjänster, samtidigt som riskerna för konsumenterna hanteras, i genomförandet av alla delar av denna strategi. Särskilt viktiga aspekter i detta sammanhang är den nya ramen för säker identifiering på distans, som nämns i avsnitt 4.1, enklare tillgång till offentliggjorda uppgifter och en ny ram för öppna finansiella tjänster som nämns i avsnitt 4.3.

Kommissionen kommer att bedöma om och hur konsumentskyddet och de uppföranderelaterade aspekterna av ett antal EU-rättsakter kan förbättras för att ta hänsyn till nya, digitala sätt att tillhandahålla finansiella tjänster. Det sektorsövergripande regelverket för finansiella tjänster omfattar ett antal regler för skydd av konsumenters och individers personuppgifter, bland annat uppföranderegler, offentliggörande av information, kreditvärdighet och rådgivning. Direktivet om distansförsäljning av finansiella tjänster till konsumenter innehåller kompletterande krav för försäljning av finansiella tjänster på distans. Inom ramen för den kommande översynen av lagstiftningen kommer kommissionen att systematiskt bedöma huruvida konsumentskyddsreglerna och regelverket för att bekämpa penningtvätt, terrorismfinansiering och andra otillbörliga metoder, inbegripet skatteflykt, är lämpade för den digitala världen, och vid behov föreslå lagstiftningsändringar.

För att säkerställa att EU:s konsumenter är medvetna om dessa möjligheter och att finansiella produkter och tjänster uppfyller sin potential att bekämpa finansiell utestängning är kommissionen beredd att hjälpa till att finansiera de program för att förbättra konsumenternas förmåga att förstå finansiell information med inriktning på digitalisering som ska genomföras av medlemsstaterna, exempelvis via stödtjänsten för strukturreformer. Kommissionen kommer också att ta vederbörlig hänsyn till den digitala aspekten av de föreslagna åtgärderna om finanskunskaper i handlingsplanen för kapitalmarknadsunionen³⁰.

- *Stärka den digitala operativa motståndskraften*

En nödvändig övergripande åtgärd är att stärka den digitala operativa motståndskraften hos finansmarknadsaktörer. Detta framgår ännu tydligare av ökande beroendet av digitala tekniker och distanstekniker till följd av covid-19. EU har inte råd med att den operativa motståndskraften och säkerheten hos dess digitala finansiella infrastruktur och tjänster ifrågasätts. Det är också nödvändigt att minimera risken för att kundernas medel stjäls eller deras personuppgifter äventyras. Tillsammans med denna strategi lägger kommissionen i dag fram ett förslag som är avsett att förstärka finanssektorns operativa motståndskraft. Detta kompletterar den pågående översynen av direktivet om säkerhet i nätverks- och informationssystem³¹.

³⁰Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén: En kapitalmarknadsunion för näringslivet och allmänheten – ny handlingsplan (COM(2020)590).

³¹Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/1148 av den 6 juli 2016 om åtgärder för en hög gemensam nivå på säkerhet i nätverks- och informationssystem i hela unionen (EUT L 194, 19.7.2016, s. 1).

Nyckelåtgärder

Kommissionen kommer **senast i mitten av 2022 att lägga fram ett förslag om nödvändiga anpassningar av det befintliga regelverket för finansiella tjänster med avseende på konsumentskydd och tillsynsregler**, i syfte att skydda slutanvändarna av digitala finansiella tjänster, trygga den finansiella stabiliteten, skydda integriteten hos EU:s finanssektor och säkerställa likvärdiga villkor.

Kommissionen lägger i dag fram ett förslag om **en ny EU-ram för att stärka den digitala operativa motståndskraften**.

5. Slutsats

Denna strategi identifierar viktiga prioriteringar och mål för den digitala finanssektorn i Europa under de kommande fyra åren, baserat på resultaten av omfattande kontakter med berörda aktörer.

För att uppnå dessa mål åtar sig kommissionen att vidta en rad viktiga åtgärder.

Det är även viktigt med ett nära samarbete mellan privata berörda aktörer, nationella myndigheter och EU. Genom att bygga på utåtriktade evenemang om den digitala finanssektorn uppmuntrar kommissionen konsumenter, företag, etablerade finansiella företag och nya fintech-företag och deras anställda att aktivt engagera sig i genomförandet av denna strategi. Kommissionen kommer att arbeta tillsammans med lagstiftarna och tillsynsmyndigheterna både på EU-nivå och på nationell nivå. Medlemsstaterna och de nationella tillsynsmyndigheterna bör fortsätta med och utöka sina många innovativa initiativ så att initiativens effekter förstärks utöver de nationella marknaderna till att omfatta hela EU:s inre marknad.

Genom att agera samfällt kan Europa ta ledningen när det gäller den digitala finanssektorn, till stöd för den ekonomiska återhämtningen och till nytta för Europas människor och företag.